

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobce V.V., zastoupeného zákonným zástupcem J.V., oba bytem xx, zastoupenou JUDr. Romanou Staňkovou, advokátkou, se sídlem Generála Svobody 45, 460 01 Liberec 13, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2012, č. j. MPSV-UM/3087/12/9S-LBK,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 6. 12. 2012, č. j. MPSV-UM/3087/12/9S-LBK, se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný j e p o v i n e n nahradit žalobci náklady řízení ve výši 2 600 Kč, k rukám jeho právní zástupkyně JUDr. Romany Staňkové, advokátky se sídlem Gen. Svobody 45, 460 01 Liberec, ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo k odvolání žalobce částečně změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 11. 5. 2012, č. j. 8377/2012/LIB. Tímto prvostupňovým rozhodnutím úřad práce vyslovil, že žalobci bude nadále poskytován příspěvek na péči v původní výši 8 000 Kč měsíčně s tím, že nárok na zvýšení příspěvku na péči podle § 11 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve výši 2 000 Kč zůstává beze změn. Změna prvostupňového rozhodnutí učiněná napadeným rozhodnutím žalovaného spočívala v tom, že žalovaný vyslovil, že prvostupňové rozhodnutí se mění tak, že podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách se žalobce s účinností od 1. 2. 2012 považuje za osobu závislou ve stupni II (středně těžká závislost) a náleží mu příspěvek na péči v původní výši 6 000 Kč měsíčně s tím, že nárok na měsíční zvýšení příspěvku na péči podle § 11 odst. 3 zákona o sociálních službách ve výši

2 000 Kč zůstává beze změn. Žalovaným byl doplněn údaj o časovém omezení platnosti zdravotního posudku do 31. 12. 2013.

Žalobce nesouhlasil s posouzením stupně závislosti, jak byl učiněn ve správním řízení Okresní správou sociálního zabezpečení v Liberci (dále jen „OSSZ“) a posudkovými komisemi v Ústí nad Labem a Hradci Králové. Žalobce posudkům vytýkal, že ani u jednoho vyšetření před posudkovou komisí nebyl přítomen dětský psychiatr ani odborník na poruchu autistického spektra, přestože o to žádala zákonná zástupkyně žalobce. Posudkové komise rozhodovaly na základě předložených podkladů, přesto dospěly k jiným závěrům, když posudková komise z Ústí nad Labem shledala žalobce neschopným samostatného výkonu 5 životních potřeb, zatímco posudková komise Hradec Králové pouze 4. Žalobce přitom potřebuje každodenní pomoc či dohled při 8 základních životních potřebách, a to orientaci, komunikaci, výkonu fyziologické potřeby, tělesné hygieně, péči o zdraví, osobních aktivitách, stravování, oblékání a obouvání. Žalobce vyjádřil nesouhlas s tím, že posudková komise v Hradci Králové na rozdíl od posudkové komise v Ústí nad Labem odebrala žalobci základní životní potřebu orientaci pouze na základě testu, který prokázal znalost barev, proto žalobce nesplňuje podmínky pro přiznání příspěvku na mobilitu ve výši 400 Kč měsíčně, přestože jej zákonná zástupkyně musí každý den vozit, či doprovázet ho při jakékoliv cestě. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.

V písemném vyjádření žalovaný shrnul průběh správního řízení, odkázal na závěry posudků posudkových komisí ze dne 29. 8. 2012 a ze dne 14. 9. 2012, které se vypořádaly se všemi doloženými lékařskými zprávami a vyhodnotily zdravotní stav žalobce tak, že je osobou, která se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost) podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách. Vypracované posudky jsou v odvolacím řízení dle § 28 zákona o sociálních službách stěžejním zákonným podkladem pro rozhodnutí, to bylo vypracováno na základě zjištěného skutkového stavu, v souladu s platnými právními předpisy, proto navrhoval žalovaný žalobu v plném rozsahu zamítnout.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem ověřil soud tyto, pro danou věc rozhodné skutečnosti:

Řízení o změně příspěvku na péči bylo zahájeno z úřední moci dne 7. 2. 2012, kdy také úřad práce provedl sociální šetření v přirozeném prostředí žalobce. Při sociálním šetření se vyjadřovala matka ke stavu žalobce. Zdůrazňovala, že žalobce bývá vztekklý, nervózní, vyžaduje stále stejné věci a činnosti, špatně se přizpůsobuje, žije si ve vlastním světě. Na základě sociálního šetření, zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky MUDr. N. a psychiatrických nálezů z července 2007, února 2012 a zprávy z psychiatrie z dubna 2011 byl vypracován posudek OSSZ ze dne 24. 4. 2012. Posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobce je osobou, která se podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách považuje za závislou osobu na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), neboť nezvládá 5 základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví a osobní aktivity.

Na základě tohoto posouzení stupně závislosti OSSZ bylo úřadem dne 11. 5. 2012 rozhodnuto, že žalobci jako oprávněné osobě nadále náleží příspěvek na péči v původní výši 8 000 Kč s tím, že nárok na měsíční zvýšení příspěvku na péči podle § 11 odst. 3 zákona o sociálních službách ve výši 2 000 Kč zůstává beze změn. O zvýšení příspěvku na péči podle § 11 odst. 3 uvedeného zákona bylo v mezidobí rozhodnuto rozhodnutím úřadu práce ze dne 26. 4. 2012.

Proti prvostupňovému rozhodnutí si žalobce podal v zastoupení zákonné zástupkyně odvolání, v němž uváděl, že nezvládá celkem 8 základních životních potřeb kromě těch, které uváděl posudek OSSZ, také stravování, oblékání a obouvání a tělesnou hygienu.

V odvolacím řízení si žalovaný vyžádal posudek posudkové komise v Ústí nad Labem. Ta, za přítomnosti odborného lékaře z oboru dětské neurologie, vycházela z posudkových spisů OSSZ, odvolacího spisu, sociálního šetření a lékařské zprávy z ambulance dětské psychiatrie ze dne 5. 12. 2012 a dospěla k závěru, že žalobce trpí poruchou orientace a komunikace kromě dalších zdravotních postižení, které souvisí s poruchou autistického spektra. Vycházela také z ošetřující zprávy MUDr. P.N. ze dne 14. 3. 2012 propouštěcí zprávy psychiatrické kliniky FN Motol, závěru MUDr. M.K., dětského neurologa v Liberci a z vyšetření ambulance dětské psychiatrie v Liberci ze dne 5. 12. 2011 PhDr. J.H. a dospěla po prostudování výsledků sociálního šetření k závěru, že výsledky šetření nejsou v rozporu s posudkovým hodnocením stavu posuzovaného žalobce, pokud se týká funkčních dopadů posouzení zvládání základních životních funkcí. Posudková komise v Ústí nad Labem se ztotožnila s posudkovým lékařem OSSZ v tom, že žalobce nezvládne 5 základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví a osobní aktivity. Jedná se proto o osobu, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby a považuje se za závislou ve stupni II (středně těžká závislost) podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách. Doba platnosti posouzení je 11. 3. 2012.

K námitkám žalobce k vypracovanému posudku žalovaný zadal vypracování doplňujícího posudku jiné posudkové komisi, v Hradci Králové. Ta v posudku ze dne 14. 11. 2012, za přítomnosti odborného lékaře z oboru psychiatrie, dospěla ke shodnému závěru o tom, že žalobce se považuje za závislou osobu na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost). Posudek vycházel z posudkového spisu OSSZ, spisu odvolacího orgánu, zdravotní dokumentace praktického ošetřujícího lékaře, sociálního šetření, psychologické zprávy PhDr. H. ze dne 5. 12. 2012 a očního nálezu MUDr. J. ze dne 5. 9. 2012 a dále z dalších zpráv, které byly podrobně v posudku citovány, včetně zprávy z dětské psychiatrické kliniky FN Motol ze dne 4. 5. 2011, psychiatrického nálezu MUDr. Matkové ze dne 11. 7. 2011, z dětského psychiatrického nálezu MUDr. H. ze dne 5. 12. 2012, z neurologických, logopedických a očních nálezů a sociálního šetření. Posudková komise v Hradci Králové dospěla k závěru, že žalobce nezvládá 4 základní životní potřeby, a to komunikaci, tělesnou hygienu (kterou komise uznala s ohledem na to, že dle vyjádření matky potřebuje žalobce pomoc u mytí, osušení, nandání a vyndání vany, česání a čištění zubů, dále výkon fyziologické potřeby a osobní aktivity. Posudková komise v Hradci Králové uvedla, že na rozdíl od posudku OSSZ a posudkové komise v Ústí nad Labem není namístě uznat jako nezvládanou orientaci, neboť žalobce je schopen rozlišovat domácí a vnější prostředí, chápe pojmy tma a světlo, rozeznává barvy, a dále potřebu péče o

zdraví s ohledem na to, že jeho zdravotní stav nevyžaduje mimořádnou péči. K potřebě stravování posudková komise uvedla, že tuto potřebu nelze uznat, neboť dle propouštěcí zprávy psychiatrické kliniky ze dne 4. 5. 2011 je žalobce schopen se sám najíst lžící. Nebyla uznána ani potřeba oblékání a obouvání s odůvodněním, že dítě v tomto věku potřebuje u těchto činností pomoc druhé osoby.

Napadeným rozhodnutím bylo prvostupňové rozhodnutí úřadu práce částečně změněno tak, že se žalobce podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách s účinností od 1. 2. 2012 považuje za osobu závislou ve stupni II (středně těžká závislost) a náleží mu příspěvek na péči v původní výši 6 000 Kč s tím, že nárok na měsíční zvýšení příspěvku na péči podle § 11 odst. 3 zákona o sociálních službách ve výši 2 000 Kč zůstává beze změn, dále byl žalovaným doplněn údaj o časovém omezení platnosti zdravotního posudku do 31. 12. 2013, ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul průběh správního řízení a citoval obsah obou posudků posudkových komisí. Uzavřel tím, že k námitkám matky k posouzení závislosti se vyjádřil posudek posudkové komise v Hradci Králové, podle kterého životní potřebu stravování žalobce zvládá podle propouštěcí zprávy z psychiatrické kliniky ze dne 4. 5. 2011, podle níž je schopen se sám najíst lžící, a základní životní potřebu oblékání a obouvání nelze zahrnout jako nezvládanou, neboť dítě v tomto věku potřebuje pomoc druhé osoby při oblékání. Základní životní potřeba tělesná hygiena potom byla posudkovou komisí uznána. Žalovaný uvedl, že se posudky o zdravotním stavu žalobce zabýval, vyrovnaly se se všemi shromážděnými důkazy. Z provedených důkazů, které vycházely ze zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře, ze záznamu o sociálním šetření a odborných nálezů lze mít za to, že byly prověřeny všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr a posudky se vypořádaly se shromážděnými důkazy a námitkami uvedenými v odvolání a vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí a odvolací orgán je považuje za úplně objektivní a přesvědčivé.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska žalobních bodů s tím, že soud byl vázán skutkovým i právním vztahem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Obecně lze uvést, že příspěvek na péči se podle § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na příspěvek má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 uvedeného zákona, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb, v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 zákona o sociálních službách.

Podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách (ve znění zákona č. 366/2011 Sb. účinném po 1. 1. 2012) se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 4 nebo 5 základních životních potřeb. Podle písm. c) předmětného ustanovení se za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) považuje, jestliže není schopna zvládat 6 nebo 7 základních životních potřeb. Dle písm. d) tohoto ustanovení pak ve stupni IV (úplná závislost), jestliže není

schopna zvládat 8 nebo 9 základních životních potřeb. Další podmínkou je každodenní mimořádné péče jiné fyzické osoby. V § 9 citovaného zákona pak zákonodárce vymezil základní životní potřeby, jejichž samostatné zvládání se hodnotí pro účely stanovení stupně závislosti na pomoci jiné osoby a stanovil kritéria pro hodnocení schopnosti základní životní potřeby. Další speciální kritéria pro hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby zákonodárce stanovil u osob do 18 let věku (§ 10 cit. zákona). Podrobnosti pak obsahuje vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

V prvním stupni řízení o přiznání příspěvku na péči se podle § 25 odst. 1 zákona o sociálních službách provádí sociální šetření, dále si správní orgán prvního stupně požádá o posouzení stupně závislosti příslušnou OSSZ, která dle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Z ustanovení § 28 odst. 2 ve spojení s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vyplývá, že v rámci odvolacího řízení se obdobně jako v řízení před správním orgánem prvního stupně vyžaduje posouzení stupně závislosti osoby žadatele na pomoci jiné osoby s tím, že pro účely odvolacího řízení toto posouzení provede na žádost odvolacího správního orgánu příslušná posudková komise MPSV. Odvolací správní orgán pak z posouzení zdravotního stavu žadatele a posouzení stupně závislosti posudkovou komisí MPSV vychází jako ze stěžejního důkazu, který podléhá hodnocení odvolacího správního orgánu z hlediska přesvědčivosti a úplnosti, když hodnocení nepodléhá odborné lékařské závěry posudků, neboť k takovému hodnocení nedisponují správní orgány příslušnými medicínskými znalostmi.

Výkladem uvedených ustanovení se zabírala jak judikatura krajských správních soudů, tak již početná judikatura Nejvyššího správního soudu. Rozsudky Nejvyššího správního soudu (např. ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 – 53, ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009 – 63, ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009 – 59, ze dne 21. 7. 2011, č. j. 3 Ads 105/2011-54, všechny dostupné na www.nssoud.cz) uvedená ustanovení zákona o sociálních službách jednoznačně vykládají tak, že na posudek posudkové komise jako rozhodující důkaz ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu obstaraný v odvolacím řízení o příspěvku na péči je třeba klást požadavky na jeho úplnost a přesvědčivost. Dále je třeba uvést, že ačkoli se v odvolacím řízení jedná o tzv. povinný důkaz, jeho správnost není předpokládána, nejedná se o závazné stanovisko či podklad, a posudek musí být jako důkaz odvolacím správním orgánem hodnocen z hlediska úplnosti a přesvědčivosti. Jinými slovy odvolací správní orgán nemůže bez dalšího závěry posudku převzít, aniž by před tím dospěl k závěru, že posudek byl přijat nejen správným procesním postupem, ale je také úplný a přesvědčivý, tedy že vychází z dostatečných podkladů, není s nimi v rozporu, vypořádal se se všemi rozhodnými skutečnostmi pro posouzení rozhodné otázky, a to včetně skutečností, které uvádí účastník řízení, jehož zdravotní stav a stupeň závislosti je posuzován. Není věci správního soudu, aby tuto činnost správního orgánu, jež si posudek ve správním řízení pro účely posouzení odvolání vyžádal, nahrazoval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 74/2011-57, www.nssoud.cz), jeho úkolem je posoudit závěry žalovaného a zákonnost správních rozhodnutí ve věci.

V daném případě žalovaný shora uvedenému požadavku nevyhověl, případně nelze jeho závěry považovat za logické a správné. V odůvodnění svého rozhodnutí se žalovaný soustředil zejména na popis průběhu správního řízení. Ve vztahu k dvěma vypracovaným posudkům posudkových komisí v Ústí nad Labem a Hradci Králové uvedl vždy složení posudkové komise a obsah posudků včetně konstatování o podkladech posudků a závěru včetně výčtu základních životních potřeb, které žalobce podle posudků nezvládá. K odvolacím námitkám pouze konstatoval, že z posudku posudkové komise v Hradci Králové, plyne, že žalobce nezvládá základní životní potřebu d) stravování s odkazem na propouštěcí zprávu ze dne 4. 5. 2011, e) oblékání a obouvání vzhledem k tomu, že dítě v tomto věku potřebuje pomoc druhé osoby, a základní životní potřeba f) tělesná hygiena byla uznána. Dále jen velmi obecně konstatoval, že posudky se vyrovnaly se všemi shromážděnými důkazy, byly prověřeny skutečnosti významné pro posudkový závěr, posudky se vypořádaly se všemi námitkami uvedenými v odvolání a vyjádření a žalovaný je považuje za úplné, objektivní a přesvědčivé.

Předně je třeba žalovanému vytknout, že hodnocení obou posudků posudkových komisí jako úplných, objektivních a přesvědčivých v závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí je v rozporu s tím, že žalovaný nechal po vypracování posudku posudkovou komisí v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2012 vypracovat posudek doplňující, a to zcela jinou posudkovou komisí. Zvolený postup žalovaného spíše ukazuje na to, že posudek posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2012 zřejmě nebyl pro žalovaného dostatečným důkazem pro závěr o stupni závislosti žalobce na pomoci jiné fyzické osoby, jinak by stěžejí nechal v odvolacím řízení vypracovat posudek další. Tomu by také odpovídalo, že žalovaný pak v odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu k odvolacím námitkám odkazuje na konkrétní údaje jen posudku posudkové komise v Hradci Králové ze dne 14. 11. 2012.

Dále je třeba žalovanému vytknout, že závěrečné obecné hodnocení vypracovaných posudků (zcela zřejmě obou posudkových komisí) vůbec nereflexuje skutečnost, že posudkové komise dospěly v případě žalobce k odlišnému závěru o tom, jaké základní životní potřeby není žalobce s ohledem na svůj věk a biopsychosociální rozvoj schopen zvládat bez pomoci. Přitom pokud by skutečně žalobce nebyl z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat 5 základních životních potřeb (orientace, komunikace, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity), které jako nezvládané hodnotila posudková komise v Ústí nad Labem (a to zcela ve shodě s posouzením posudkového lékaře OSSZ ze dne 24. 4. 2012), ale také základní životní potřebu tělesná hygiena, kterou jako nezvládanou hodnotila posudková komise v Hradci Králové, vedlo by to k závěru o nezvládnání 6 základních životních potřeb, a tedy závěru o stupni závislosti III (těžká závislost). Tu část posudku posudkové komise v Hradci Králové ze dne 14. 11. 2012, v níž se posudková komise hodnotila schopnost žalobce zvládat základní životní potřebu orientace, nelze považovat za přesvědčivou, neboť je v rozporu s částí odborných lékařských zpráv, přičemž posudková komise svůj odlišný názor blíže neodůvodnila. Podle písm. b) přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. je základní životní potřeba orientace vymezena jako stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat. Jak psychiatrický nález MUDr. M. ze dne 11. 7. 2011, tak psychiatrický nález MUDr. H. ze dne 5. 12. 2011, které byly také podkladem

pro vypracování zmíněného posudku, ovšem hovoří o tom, že žalobce není časově orientován, případně nepřesně, s touto odbornými lékařskými zprávami doloženou skutečností se posudková komise v Hradci Králové ve svém posudku ze dne 14. 11. 2012 z hlediska uznání základní životní potřeby orientace nevypořádala.

Za přesvědčivý a vyčerpávající tento posudek nelze považovat ani ve vztahu k vypořádání všech odvolacích námitek. Žalobce také namítal, že není schopen zvládat základní životní potřebu stravování. Tuto námitku posudek vyvracel odkazem na propouštěcí zprávu MUDr. B. ze dne 4. 5. 2011 z dětské psychiatrické kliniky FN Motol Praha, podle které se žalobce nají lžící. V odvolání přitom žalobce poukazoval na to, že zmíněnou základní životní potřebu samostatně nezvládne, jí omezený počet druhů potravin, příjem potravin je problematický, žalobce není schopen si jídlo naporcovat ani lžící. Schopnost zvládat základní životní potřebu stravování je přílohou č. 1 písm. d) vyhlášky č. 505/2006 Sb. definována jako stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim. Pouhé konstatování posudkové komise o schopnosti žalobce najíst se lžící bez bližšího hodnocení schopnosti stravování také z hlediska výběru vhodných potravin a nápojů, naporcování stravy, atd. (§ 1 odst. 1 cit. vyhlášky), samozřejmě s ohledem na posudková hlediska pro posuzování schopnosti osoby do 18 let věku (§ 10 zákona o sociálních službách), je nedostatečné, nevyvrací zcela vznesené odvolací námitky ohledně schopnosti, resp. neschopnosti žalobce zvládat tuto základní životní potřebu.

Namítal-li žalobce, že ani v jedné posudkové komisi nebyl přítomen dětský psychiatr ani odborník na poruchu autistického spektra, soud tuto výtku důvodnou neshledal. Složení posudkových komisí MPSV je dáno ustanovením § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle kterého posudkové komise jsou nejméně tříčlenné s tím, že předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů. Toto ustanovení ani žádný jiný právní předpis nepředepisuje obsazení posudkové komise odborným lékařem toho kterého klinického oboru pro jednotlivá onemocnění. Z logiky věci však plyne, že posudková komise má být pro účely posouzení stupně závislosti obsazena tak, aby mohla řádně zhodnotit zdravotní stav posuzovaného (a případně provést vlastní vyšetření) na základě shromážděných podkladů ve smyslu § 25 odst. 3 ve spojení s § 28 zákona o sociálních službách ze všech zákonných posudkových hledisek.

V souzeném případě byla posudková komise v Ústí nad Labem složena také z odborného lékaře z oboru neurologie, posudková komise v Hradci Králové pak také z odborného lékaře z oboru psychiatrie. Vzhledem k tomu, že žalobce trpí vysoce funkčním dětským autismem (který je nejčastěji definován jako vrozená porucha některých mozkových funkcí, porucha vzniklá na neurobiologickém podkladě, vývojové duševní postižení projevující se abnormální sociální interakcí, stálými opakujícími se vzorci chování a narušenými komunikačními schopnostmi, např. www.wikipedia.cz, www.autismus.cz) a dosud byl a je převážně pod dohledem odborných lékařů z oboru psychiatrie a také neurologie, nelze dospět k závěru, že by posudkové komise byly v obou případech obsazeny

tak, aby nebyly schopné řádně vypracovat posudkové zhodnocení stupně závislosti žalobce jako osoby do 18 let na pomoci jiné fyzické osoby pro účely odvolacího řízení. Z žádného právního předpisu neplyne právo posuzované osoby, aby byl v posudkové komisi přítomen také odborný lékař, který má zároveň zvláštní odbornou způsobilost dle přílohy č. 2 vyhlášky č. 185/2009 Sb., o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů, kam se rovněž odbornost dětské a dorostové psychiatrie jako nástavbová řadí.

Soud uzavírá s tím, že ze shora uvedených důvodů považoval posudek posudkové komise v Hradci Králové za nikoli úplný a přesvědčivý, což jej, společně s nekonzistentním hodnocením posudku posudkové komise v Ústí nad Labem ze strany žalovaného, vedlo ke zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného pro vady řízení podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému dle § 78 odst. 4 s. ř. s..

Ve věci bylo rozhodováno bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 odst. 2, § 76 odst. 1 s. ř. s..

V dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán podle § 78 odst. 5 s. ř. s.. V dalším řízení bude třeba, aby rozhodnutí žalovaného vycházelo z řádného, úplného a přesvědčivého posouzení stupně závislosti žalobce. Žalovaný předně bude muset zaujmout jednoznačný závěr k vypracovanému posudku posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2012 z hlediska jeho důkazní hodnoty. Dále bude jeho povinností obstarat si takový doplňující posudek posudkové komise, který se úplně a přesvědčivě a zcela vypořádá se všemi skutečnostmi rozhodnými pro posouzení schopnosti žalobce zvládat vymezené základní životní potřeby; zejména se vyčerpávajícím způsobem vypořádá s odlišným posouzením jiných posudkových lékařů o zvládání jednotlivých základních životních potřeb (orientace, péče o zdraví), bude reflektovat odborné lékařské závěry, případně jejich závěry na základě jiných podkladů vyvrátí (ve vztahu k základní životní potřebě orientace), a řádně se také vypořádá s odvolacími námitkami žalobce k základní životní potřebě stravování.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodováno podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobce byl úspěšný, proto mu soud proti žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení. Ty byly v jeho případě tvořeny odměnou právní zástupkyně ve výši 2 000 Kč [2 úkony právní služby po 1 000 Kč dle § 7 bodu 3., § 9 odst. 2 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2013], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu). Soudem nebyla uznána odměna a paušál za úkon právní služby v podobě podání repliky, neboť v ní byla jen shrnuta žalobní argumentace, a soud ji proto nepovažoval tyto náklady právního zastoupení za účelně vynaložené. Osvědčení o tom, že právní zástupkyně je plátcem DPH, soudu nebylo doloženo, není založeno ani na správě soudu, soud proto nepřiznal zvýšení odpovídající nároku státu na DPH. Náhradu nákladů řízení je

žalovaný povinen žalobci zaplatit v soudem stanovené lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku, k rukám jeho právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 18. dubna 2013.

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Zita Frydrychová